

Cena numeru 25 gr.

Redakcja i Administracja:
Kraków
ul. Dunajewskiego 5
Telefon Redakcji 388
Telefon Administracji 310
Adres dla telegramów:
NAPRZÓD KRAKÓW

Miesięcznie zł. 5.50

Trybunałowe zł. 2.25
w Krakowie
Zagranicę
miesięcznie 9 złotych
Wykonanie oddzielnie rano
z wydaniem poledek uloków
i dni poledek uloków

Kaszo PKO Kraków 400.670

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

Co mówi poseł dr Herman Lieberman o obecnej sytuacji w Polsce

Korzysając z pobytu tow. posła dra Liebermana w Przemysku, zwróciła się redakcja „Nowego Głosu Przemyskiego” z prośbą o informację o obecnej sytuacji politycznej w kraju. Tow. Lieberman udzielił następującego wywiadu.

— Jak jest, tow. Pośle, przebieg śledztwa przeciw m. Czechowiczowi i kłódy będzie ono zakończony?

— Nie mogę Wam nic w sprawie powiedzieć. Biorąc udział w śledztwie jako oskarżyciel na prawach prokuratora. W każdym razie stwierdzam, że wiadomości podawane przez prasę codzienną, są niedokładne.

— Kłódy będzie zwolniony Sejm?

— Tak sama tajemnica urzędowa, jak tamta. W Polsce rządzą, znaczy konspirować przeciw Sejmowi, a konspiracja opiera się przedewszystkiem na tajemnicy.

— Jak jest przypuszczalny rozwój sytuacji politycznej w najbliższej przyszłości?

— Zależy to od posunięć planowanych przez tych, którzy mają władzę. Odbieramy wpływ na sytuację polityczną i na to w Polsce będzie niewątpliwie młody wynik wyborów w Anglii, które odbędą się w tym miesiącu. Jeśli socjaliści zwyciężą i obejmą władzę w Anglii, spowoduje to ogromne zmiany w polityce międzynarodowej i w stosunkach międzynarodowych Europy. Konserwatyści angielscy byli podpora dyskretna dla wszystkich dyktatorów w Europie, oni też utrudniali nieustannie każda energiczniejsza akcja w sprawie powszechnego zbrojenia. Zrozumiałem tedy jest, że na wypadek obrotu władzy przez socjalistów w Anglii, dokonają się ogromne przesunięcia punktu ciężkości polityki międzynarodowej a zarazem polityki wewnętrznej państw europejskich. Odbiermy także będą skutki moralne, które wywrze powiększy fakt na umysłach szeroki mas w całym kraju. Z tem będą się łączyć musiałby również rząd.

— A gdyby Wasze przewidywania się nie złożyły, i socjaliści w Anglii do władzy by nie doszli?

— Walka robotników i chłopów w Polsce o demokrację jest również sprawa europejskiej miary. Nie jest to bynajmniej kwestia polityki wewnętrznej naszego kraju. W samom społeczeństwie polskim stronniczo opowiadają się przeważającą większość, jak tego dowodzi skład Sejmu i obecnie panujący nastrój powszechny. Jeśli teraz weźmiemy pod uwagę jak silnie polityka angielska na rodowych reprezentujących 10-milionową ludność, łatwo zrozumieć, że wszelkie zastrzeżenia walk wewnętrznych, zwłaszcza w społeczeństwie polskim, musi niezmierznie osłabić się obrona państwa, co oczywiście, wobec pokus nacjonalistycznych obrotów w państwach osłabionych, spowoduje jest w stałe odbiermy niebezpieczeństwo nie tylko dla Polski, ale z uwagą na jej centralne położenie dla pokoi w Europie. Toż odzwierciedlać możemy stan państw z nami sąsiadujących z dużym napięciem śledzą bież wypadków w Polsce.

— Czy nastąpi zmiana w taktyce partii?

— Partia kroczy konsekwentnie po raz obrany linii, która jest obrona bytu niepodzielnego państwa przez obronę demokracji, oraz obrona mas pracujących przed nadzw. wszystkim i krzywdą. Kwestia obrony bytu niepodzielnego nie jest dla nas czystym frazeologizmem, bo doświadczając wojny światowej nasyciło nas, że skutki napaści państw swoim ciężarem najbardziej przyśmagała robotników i wogóle ludzi gospodarczo nieodpornych.

— Odbiora swobod, która nam jeszcze pozostała, wcale nas w błąd nie wprowadza i sądu naszego o niebezpieczeństwach grozących demokracji w Polsce nie zmienia. W Polsce o losach całej ludności rozstrzyga wola czynników, działających w tajemnicy i nieodpowiedzialnych. Szerokie masy pra-

cające oraz inteligencja w całości, są od troski o losy państwa i od wszelkiego wpływu na sprawę publiczne usunęte.

Powinny organ angielski nazwał Polskę hodowlą prochu. Medza ślad wywnioskować, jak wielkie niebezpieczeństwo opinia zagraniczna upatruje dla nas i dla zagranicy w obecnym układzie stosunków politycznych. Z tego ślepego zanikać musi być najżywczej, jeśli kryzys gospodarczy, będący następstwem podobnej sytuacji nie ma nas zupełnie porazić w upadku.

A nadto, raz przecie trzeba już uszanować nerwy ludności, szarpane od lat różnymi hucami i niespodziankami, idącymi z góry. Ludność w Polsce najdłużej żyła w stanie wojny, a gdy wojny społecznie zostały zakończone, nie pomyślano wcale o tem, żebyśmy w Polsce naprawę zaczęli się pokoiem. Dzień w dzień niemal nerwy ludności szarpane są odruchami czynników, tak zw. nierodzących, budzących coraz większe sensacje. Ludzie u nas żyją nie tylko w nieustannym lęku o państwo, ale każdy żyje w nieustannym trwaniu o swoje własne imię i swój byt, niepokoił nowymi powtarzającymi się sensacjami.

W normalnych warunkach społeczeństwo obfituje i tak w walki, płynące z przyczyn naturalnych, mających swoje źródło w odciecznych antagonizmach socjalnych. — Nie należy tych walk zmniejszać zgola niepotrzebnie antagonizmami osobistymi, aczemu swe źródło w właściwościach indywidualnych ludzi, żadnych nieograniczonej władzy. Dlatego hasła, które wysuwamy: pokój, praca i sprawiedliwość znalazły żywy oddźwięk w społeczeństwie.

Mówię o sprawiedliwości, bo zbyt dużo już nie sprawiedliwości znosiłem. Obiecano nam w maju 1926 wystąpienie nieprawości, ale było to słowa tylko. Ogrom krzywd i niesprawiedliwości, która obecnie rozgrypa się w Polsce, zbyt dotkliwie wszystkim dała się we znaki.

Sprawy partyjne

KONKURS NA STYPENDIUM IM. TOW. JANA ENGLISCHA

Rozpisujemy niniejszym konkursem na stypendium imienia tow. Jana Englscha dla kształcącego się w szkołach średnich lub wyższych syna niezmężnego robotnika krakowskiego — w kwocie 600 zł. rocznie.

Zarząd może rozdzielić sumę powyższą na kilka stypendiów.

Podania wraz ze świadectwem nauki za ostatnie półrocze wnosć należy do 1 czerwca 1929 na ręce sekretarza OKR tow. Wóhnowa, ul. Dunajewskiego 5 II piętro.

OKR PPS Kraków-miasto, Rada Związków Zawodowych, Redakcja „Naprzodu”, TUR.

Podziękowanie

Wszystkim Krewnym, Przyjaciółom i Znajomym, którzy tak licznie oddali ostatnią przysługę s. p. Helenie Pytkiewicz i okazaniem szczerego współczucia łagodnił nasz ból po stracie naszej najdroższej żony i matki, a w szczególności Ks. Pastorowi W. Niemczykowski, chórówi T. M. E. w Krakowie, oraz Członkom Głównego Zarządu Związku Górników składając najserdeczniejsze podziękowania.

Mąż i córki.

GŁÓWNA WYGRANA 750.000 ZŁ

Ponadto wygrane po Zł:

400.000, 350.000,
150.000, 100.000,
80.000, 75.000, 60.000,
50.000, 40.000, 35.000,
25.000, 20.000, 15.000,
10.000, 5.000 i t. d.

ogólna suma wygranych przeszło

28 milionów złotych

Co drugi los wygrywa.

Giągnienie już 23 i 24 b. m.

Ceny losów loterii klasowej:

ćwiartka Zł 10—	połówka Zł 20—	cały los Zł 40—
--------------------	-------------------	--------------------

Losy do nabycia u

BRACI SAFIER

Kraków, Rynek Gł. 6.

Zamówienia ukutekucnia się odwrotną pocztą

W tem mający wycofać i przesłać nam w liście.

Karta zamówień.

Do BRACI SAFIER

Kraków, Rynek Gł. 6 F.

Niniejszem zamawiam:

— Losów ćwiartek po Zł 10 —

— Losów połówek po Zł 20 —

— Losów całych po Zł 40 —

Należność złotych — uiszczyć po
otrzymaniu losów blankietem nadawczym
P. K. O. przez firmę załączonym.

Imię i nazwisko

Dokładny adres

SENATOR DR. BOLESŁAW LIMANOWSKI

Rozmyślania nad przyszłością Polski

Pierwsze państwo było ustrojem militarnym, opartym na sile — na panowaniu podobojców nad podobitymi.

Stan pewien przewodził. Pomiędzy podobitymi nie mogła jednak zgnać pamięć dawnej wolności. Z biegiem czasu, dzięki wszelkim sprzyjającym warunkom, wzrastała siła państwa, pomiędzy zwycięzonymi i zwycięzcami, potomstwem przewodniej części podobity ludności, dążącej do zdobycia dla siebie pewnych praw, a spadkobiercami ciemiężców. Walka ta wzrasta, dojrzewa, daje odnośne rezultaty.

Przed Wielką Rewolucją francuską, rzecz można europejską, światową, również istniały w życiu wewnętrznym państw przesilenia: to podbita ludność, jak fala, wzmagająca się w swym oporze czynnym, rewolucyjnym, i zmuszała panujących do pewnych ustępstw na rzecz własną; to żnów, wyczerpana walką, musiała sama ustępować, a natomiast stan, klasa panująca, początkowo zaintrona, stopniowo pozyskiwała większą pewność siebie i napięcie swego energii.

Posiadając zasoby materialne oraz siły zbrojne, usiłuje ona zwycięstwo nawrócić do dawnego porządku rzeczy.

Pomimo wszystko nie udaje się jej odnieść zupełnego zwycięstwa: pewne, poprzednio uczynione ustępstwa na korzyść ludności pozostać jako nieodwołalne prawa...

Ten fakt jest nader ważnym czynnikiem w ogólnym rozwoju narodu.

Tym sposobem państwo militarne zasadniczo zmieniło swój charakter, przekształcając się coraz bardziej na ustrój wyzwoleńcy z jarzma przemocy, z pod walizką jednych nad drugimi — w ustrój zorganizowanej pracy oraz ludzkich stosunków międzynarodowych.

Wielka Rewolucja z końca 18 wieku stworzyła teorię, że państwo jest układem stosunków ogólnonarodowych, w którym ma panować wolność, równość i braterstwo.

Była to teoria, pojęcie państwowości, ale faktycznie reakcyjna część społeczeństwa, tj. klasa panująca zachowała jeden z najważniejszych swych przywilejów — własność ziemską, która w dalszym ciągu dawała wielką siłę i wszelkie możliwości.

Stale toczy się walka pomiędzy szermierzami wyzwolenia ludzi z pod ucisku egoistycznego innych — drogą bądź krwawych, bądź bezkrwawych rewolucji.

Dają oni do przelstoczenia państw militarnych na demokratyczno-ludowe, na państwa kwitnącej oświaty i nauki, na kompleks szlachetnych stosunków międzyludzkich, konjunkturę odprężenia antagonizmów narodowych i ludowych. Przeto zmagają się z innymi zachłannymi zwolennikami przywilejów klasowych, posiadaczami własności ziemskiej lub warsztatów pracy najemnej przy pomocy których ci wyzyskują szukających zarobku.

Stąd masę pracujących czyli proletariatu musza też organizować się klasowo.

Walcie też, że strasznyim grzyztem rozwijającej swój fałsz historii, raz przemagają nastrojem rewolucyjnym, drugi raz bierze górę reakcja.

Ja — jeden z nielicznych pozostałych jeszcze rewolucjonistów z przedpowstałego pokolenia roku 63-go, w życiu swym przebyłem trzy wielkie przesilenia dziejowe.

Pierwsze, to radośna Wiosna Ludów: okres 48 roku i zbrojne wstąpienie Rosjan do Węgier.

W Europie i u nas w Polsce zapanowała osira reakcja.

Dobiegał jednak do swego szczytu.

W czasie wojny krymskiej nastąpiło pewne odprężenie. Wzmógł się prąd rewolucyjny.

Polska odegrała ważną rolę w 1861 i 62 roku, które doprowadziły do powstania 63 roku.

Jednak siły ludów były zbyt małe, aby zwycięstwo mogło wypaść na rzecz Polski. Reakcja przyszła i zapanowała niepodzielnie w Europie w postaci zbrojnej równowagi. Zdawało się, że nad Polską zawisła klęska zupełnego upadku i zagłady państwowości.

Drugi moment: Gdy reakcja doszła do swego najwyższego mety, na zmianę jej zjawiał się nowy ruch międzynarodowo-socjalistyczny.

Rósł, potężniał, znajdował coraz więcej zwolenników w całej Europie i we wszystkich zaborkach Polski, rozdarł na troje. Dażył on do przelstoczenia państwa uprzedniego na ustrój wyższy, socjalistyczny, to jest na państwo sprawiedliwości i pracy, kultury i przyjaznych stosunków międzyludzkich.

Jednak potężną i zachłanną reakcję, poszlona mocarstwem tróprzymierzem, podgrzał zgłowiowy czerw rywalizacji militarnej, rozrastający się na tle tarć interesów materialnych oraz zderzeń ambicji osobistych — rzekomej wywyższyć cara czy kaiserza.

Każdy z nich pragnął nakreślić ster dziejów świata.

I wybuchła wojna światowa, w której wzięły udział niemal wszystkie państwa obu półkul i która kończyła się potężnym zwycięstwem rewolucji.

Wielkie mocarstwa minęły, a każdy naród usiłował stworzyć dla siebie samodzielny byt: układowało własne państwo lub połączył się z tem, do którego zbliżyły go najszybsze interesy.

Dzięki tej przewadze dążeń rewolucyjnych, zwłaszcza gdyśmy stanęli z orzechem w ręku dla zdobycia naszej Niepodległości, oraz dzięki ogólnemu układowi warunków innych narodów, Polska odzyskała swą niezależność.

Teraz swą reakcją militarną, zasłona rozpadem wojny światowej, przeżyła całe swe rozpatanie i tłum wyzwoleńcze wysiłki wolności oraz sprawiedliwości.

To już trzeci fakt przesilenia dziejowego z okresu mego życia.

Despotyzm opowiadał rządy państw i nadal cechę reakcyjności całym ustrojem polityczno-socjalistycznym.

Cały świat przechodził ciężki przełom.

Jakkolwiek nasi sanatorzy nazywają politykę Waldemarsa klanną i prowokacyjną, a wzrok pełen uwielbienia skierowują na szwajcarsko-mocarstwo pomyślnie Mussoliniego, ten niezrównanie większe wyrządza szkody bojącej o swą prawa ludzkości, niż Waldemars — karzeleż w porównaniu z jego cesarską mością rzymskim Cezarem doby dziejszej.

Wszelako wszystko w życiu ma swój krąg. Już fala reakcji, dobiegłszy swego szczytu, zaczyna pedzić po parabolę i chylić się do zaniku.

Wal rewolucyjny, ożywiony światotwórczą mocą świadomości mas, już zbiera, wznosi się coraz wyżej, napręża potęgę żywiołu, żąda zaspokojenia własnych potrzeb.

Są już znamienne oznaki, że dyktatorzy Mussoliniego, Primo de Riveri, Aleksandra Jugosłowiańskiego oraz innych dyktatorów i półdyktatorów uległa losowi Romanowów, Hohenzollernów i Habsburgów, a natomiast zatriumfowało zwycięstwo mas ludowych, woli świadomej i twórczej, zmierzającej przez oświecenie i demokratyzm do ustroju socjalistycznego.

Chwila wysiłku, chwila nieustępliwości i napięcia, a — widzę już — jak zaczyna odchodzić w niebyt ludzka krzywdza, natomiast nalitykują konstytucyjnie potwierdzone wolno-

ści: jak światł zorganizowanej pracy zmłata z oblicza ziemi nadmurszale, spokane do fundamentów, przeżyte twierdze ustroju burzawo-żytnego!

Całą Europę zamienia w jedną olbrzymią Rzeczpospolitą socjalistyczną, scentementowaną nie nacjonalistyczno-wyznaniowo-dzierżawczą zachłannością, lecz podzieloną na samolne narodowe i ludowe stany, pozostające względem siebie w stosunkach pewnej równości, wolności i braterstwa.

Naigrończe pragnie, aby ludy Polski zmagaly się o te ideały z taką ofiarnością i dzielnością, jak niedgdy walczyły czołowe zastępy mego pokolenia, idące nie w gróź śmierci, lecz w jutro lepszego życia dla wszystkich!

UWAGI

Profesorowie na cenzurowanem, a cenzura pro-profesorska

Warszawska „Echo Tygodnia” podaje następującą wiadomość, niepozbawioną pikantności: — Po wyjściu drukiem dziesiątego tomu „Nauki Polskiej” redakcja „Instytutu popierania polskiej twórczości naukowej” rozesała wszystkim odbiorcom „Nauki Polskiej” kartkę z nowoobdłitemi stronicami 179 i 180 w rozprawie A. B. Dobrowolskiego, zatytułowanej: „O najgłośniejsze potrzeby fizyki ziemskiej w Polsce”. Odkw w tej nowej odbicie usunieto następującą uwagę:

„...i tem jeszcze cięższe, że na katedry nasze pchali się — i dopochali! — niekiedy, a do tego często nawet niewiele umiejący, żadnych naprawdę poważnych prac naukowych nie mający za sobą, żalo pełni tupego karjerowicz — i zatkali — w trzech czwartych — one same, wszeczenie, półtechniki i inne sokoły wyzyska!”

Jak widzimy, autor dołmiał w tem miejscu sprawy nie tyle fizyki ziemskiej, ile ziemskiej prolektacji...

„Echo Tygodnia” wyraża przypuszczenie, że może autor nie pusił plazem tego nieprawidłowego w dodatku chwytu cenzurowskiego (można było przed oddaniem do druku prosić autora o usunięcie drażliwej opinii). P. Dobrowolski bowiem — dodaje — „człowiek jest sławny badaczem lodu, to przecie, sądząc z intyminowanego zdania, należy do ludzi gorących”.

Ruch spółdzielczy

KONFERENCJA SPÓŁDZIELNI ZAGŁEBIA DABROWSKIEGO

W niedziele 28 kwietnia w sal teatru miejskiego w Sosnowcu odbyła się konferencja spółdzielni Zagłębia Dabrowskiego — przy współudziale przedstawicieli organizacji zawodowych, oświatowych, samorządów i nauczycielskiej.

Przybyło na konferencję ponad 200 osób. Sca na udekorowana. W foyer wystawa produktów spółdzielczych oraz wykresy i fotografie, ilustrujące wspaniały rozwój spółdzielczości w tym samym łamiejszego okręgu.

Celem głównym konferencji było nadanie form współpracy między spółdzielniami i bratnimi organizacjami.

Imieniem ruchu zawodowego wygłosił referat sekretarz okręgowy Centralnego Związku górników, tow. Błenski.

Imieniem nauczycielstwa — dyr. seminarjum ob. Mazur.

Imieniem pracowników umysłowych — przedstawiciel Związku urzędników.

Imieniem TUR — sekretarz okręgowy TUR, tow. Głuchowski.

Po bard — ożywionych obradach przyjęło rezolucję, mocą której Związek zawodowy Zagłębia dołozą starań, aby wszyscy członkowie związków byli członkami spółdzielni spożywców, na zebraniach ogólnych związków będą poruszane sprawy spółdzielcze, oszczędności związków będą lokowane w spółdzielniach.

Zarząd okręgowy TUR w Sosnowcu utworzył referat spółdzielczy i dążyć będzie do założenia sekcji spółdzielczych we wszystkich placówkach TUR.

Pozatem uchwalono domagać się od Ministerstwa Oświaty, aby utrzymywano instruktorów dla spółdzielni uczniowskich, które mają wychowywać młode pokolenie w duchu spółdzielstwa: działaczy społecznych — i dobrych członków, spółdzielni.

Sejm jest — Sejmu niema

W teorii, tj. wedle teoretycznie obowiązującej konstytucji z 1921 r., Sejm Rzeczypospolitej istnieje, nie został bowiem rozwiązany, a tylko seine jego zamknięcia. W praktyce jednak Sejmu niema, gdyż odebrano mu nie tylko możliwość wykonywania swego zadania, lecz pozbawiono go nawet na-leżnego mu w hierarchii państwowej miejsca, czego dowodem jest nieobecność Sejmu w osobie je-go przedstawicieli na obchodzie 3-majowym w Warszawie i niezaproszenie przedstawicieli Sejmu na przyjęcie delegacji Sejmu łotewskiego, ba-wiącej w Warszawie.

Sa to fakta przemawiające przeciw istnieniu Selmu, a w każdym razie przeciw uznaniu Sejmu przez drugi czynnik: rząd. Sa jednak równocześnie fakta, przemawiające za tem, że Sejm jest, że nie pozwolił się całkiem zepchnąć z na-leżnego mu miejsca. Jednym z takich faktów jest pojawienie się sprawozdania sejmowej komisji ad-ministracyjnej o nadziciach wyborczych. Zda-wałoby się: zwykła rzecz, komisja ułożyła spra-wozdanie i ogłosiła je drukiem. W naszych wa-runkach jest to jednak rzecz niezwykle, z ciężkim trudem wywołana.

Rząd, przeciw któremu zarzuty o nadziciach wyborczych były skierowane, miał interes w tem, aby komisja sejmowa tem zarzutem się zają-wała, a przynajmniej aby ich badanie jak na-leżnie opóźniła. Rządowi na ręce szedł przedwie-żony komisji administracyjnej poseł Polakowicz, na rzecz którego stronnictwo (BB) nadzicia te były popełnione. Cóż z tego, że komisja dyskusję przeprowadziła i referat polepiłajacy skrytykowane nadzicia uchwaliła. Kiedy więc przeciwnicy nie chcieli tego referatu podpisać?

A bez tego podpisu referat nie mógł być wydru-gowany, a temsamem nie mógł ważyć do „druków sejmowych”, nad któremi Sejm obraduje. Przypa-dek ten przyszedł tu z pomocą: p. Polakowicz wyszedł do Paryża na prozreb Pocha, pod jego nieobecność przewodnictwo komisji ad-ministracyjnej objął jej wiceprezes Dąbski (endek), który referat podpisał i w ten sposób poszedł do druku, stając się dokumentem publicznym.

To jest jeden fakt świadczący, że Sejm jest. Drugim, w tysiącami części zaszytym, jest przed-miowy wów, narzekała Daszyńskiowa w Pary-żu na bankietie z okazji odsłonięcia pomnika Mi-śkiewicza. Tow. Daszyński jako reprezentant Sejmu Rzeczypospolitej silnie podkreślił prawa Sejmu (nie było mu rozporządzać się krwią, pieniędzmi i pracą obywateli bez zgody parlamentu); podkre-slił istnienie i działanie u nas demokracji (demo-kracja polska spełnia zawsze swój obowiązek) i silnie zaznaczył rolę, jaką Sejm u nas odegrał

(w miodem państwie polskiem rola parlamentu stała się bardzo znaczną i w wielu wypadkach decydującą) — to było w przeszłości i mamy na-dzieję, że tak będzie i w przyszłości — rządy przemiana, reprezentacja ludu ostanie się.

Rząd dra Świąłkowskiego postępuje konsekwent-nie tak, jakby Sejmu nie było i jakby ten nie był mi stać się instytucją stałą, przynajmniej aż do konienciości zwolnienia się budżetowej. Rząd nie-wioli jednak pod względem sejmowym zachowiecie się — powiedzmy — powściągliwie, ale i w swym własnym zakresie nie dąży do znaku życia. Jedno jedynę i to o formalnem znaczeniu posle-dzenie Rady ministrów, potem żadnej akcji, żad-nego programowego wystąpienia. Żadnego czynu, z którego mogłaby bójda tymczasowo poznać prawdziwy ten rząd oblicze. Ciekawe zresz-tą, czy rząd stosuje się do swego swobodnego roz-rozku, który także mówi, którego pleży i szmaru; ni-komu nie są znane, nawet tym, którzy adają wa-jemniczy. Może być, że — jak dają do zwozumienia pisma sanacyjne — rząd wystąpi na-gle i to w sposób ostry — mają na myśli narzecz-nie zmiany konstytucji — tymczasem jednak nie uda-ło mu się przyszyścić Sejmu, który może dać więcej jeszcze znaków życia.

Ruch kolejarski

ZEBRANIE W PŁASZOWIE

W dniu 25 kwietnia odbyło się w domu war-sztatowym zgromadzenie, na którym referował tow. poseł Mastek i tow. Świerkosc. Uchwalono rezolucję jak wyżej.

MASOWY WIEC KOLEJARSKI W OŚWIECIMIU

Dnia 25 kwietnia odbyło się w Oświęcimiu ma-sowe zgromadzenie pracowników kolejowych w sali kina. W przemówieniu po brzezi sal referował tow. poseł Mastek przedstawiając zebrany za-bieg ZKK u władz, oraz obecną sytuację gospodar-czą. Zgromadzenie przyjęło 2-godzinny referat tow. Mastka burzą oklasków poczem uchwalono rezolucję polepiającą obecną gospodarkę w kraju, oraz napiewano rozbiłkającą robotę i t. w. ZKK i ZKK z BBS.

Zgromadzenie jednogłośnie wypowiedziało się za obronę konstytucji przed zamachami BB i prze-ciwnie formowaniu faszystwu w szeregu kolejar-zy pod nazwą „przysposobienia wojskowego”.

Całom Związkom ZKK i PPS uchwalamo pełne wotum zaufania. Zebranie zakończono od-piewaniem „Czerwonego” i okrzykami na cześć ZKK i PPS.

prosiaka z kasza, to wtedy i poezja zachlewa się, melodi — dreszcz miodny czelaka, miodem słowem, ogarnia.

No, a co do tej damy, com ją onegdaj na Mors-kiej ulicy spotkał, to rozumie się, miłością do niej nie palem, lecz bardzo, bardzo mi się podoba.

Z niecierpliwością oczekuję jutra. Odsyłam wie-ś dobrane. Złaziem trzej porce jesny.

Jest... Przyszła... Cymes! Róża jerychotów! Ba-ka, najprawdziwsza bak! Zaledwie wyszła na Moska, patrze — idzie... Co takiego powiedziałem — nie przypominam sobie. „Dobry wieczór”, zda-je się, powiedziałem. A ona odrazu uśmiechnęła się, rozkosznie, rozkosznie uśmiechnęła się. Teatr jej proponuje, a ona nie chce. Róża Saronu, mima-ż! Nie chce! Bezinierowność jej to nakazuje. Nie chce mnie, uważa, narażać na wydatki. Aka, zawsze marzyłem o tem, by choć raz w życiu spotkać bezinierowność kobietę!

Pisze, korzystając z tego, że pieszczotka moja tułete poprawia, bośi zdejmie, fryzura ten-tego...

Owszem, owszem, zdejmij, lubię, żeby wszystko było, ten tego, jak się patrzy, przyjemnie, żeby we wszystkim był zachowany wadok. Inni nie uważają na to, lecz ja, człowiek, bądź co bądź, kulturalny, muszę mieć poetyczne lio.

Spoglądam na nią ukraśmioną — poprostu królo-wa iabelka, madonna. Warka Dwukolbina nie godna jest trzymać ją, jej sioł rozwiązać Warka Dwukolbina, to sznita, niewiele pasować. Wy-sto-ko wykorzystaj to przy chełku. A la... aż mnie lek bierze, że swój niebiański wzrok w moją zwróci-ka stronę. Cudo! Ile w niej gracji!... Przysięga-łbym, że to jakaś dawna księżna. Gotowa jeszcze rozpałać się, gdy ją obejmę.

— Brutal — powie, — psuśnati, nie po to, — powie, — przyszedł tu, ja, — powie, psuśnati, — zdać to sobie, jestem dawną księżką Triomladra-ka...

Wiadomości polityczne

SCHACHT SIE COFA?

Przewodniczący komiteu rzeczoznawców o-świadczył przedstawicielom poszczególnych grup finansowych, że dr. Schacht ma przyjąć z pewne-mi zastrzeżeniami cyfry, które zostały zapropo-nowane. Schacht zakonieczuje delegację zain-teresowanych państw zastrzeżenia niekiedy. — Żadne decyzje nie zostaną powzięte przed powro-tem Morgana, który nastąpi prawdopodobnie we wtorek.

PROCEDURA DLA SPRAW MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH

Podczas zakończonych obecnie w Londynie pod przewodnictwem ambasadora Adasiego obrad „komiteu trzech” Rady Ligi narodów dla zbada-nia problemu mniejszościowego, do komiteu tego wpłynął między innymi: memoriał obradujący otczośnie w Genewie kongresu mniejszości euro-pejskich. Jak się dowiaduje szwajcarska agencja telegraficzna, w memoriale tym są broniące kry-tyczne uwagi, poczynając podcas marcowej sesji Rady Ligi narodów przez Dandaniada (Kanda) i Strassemana, a skierowane przeciwko obowia-zującej obecnie procedurze badania skarg i pety-cji mniejszościowych, oraz żądają się zmiany tej procedury w sensie wniosków, postawionych przez Danderanda. Poza tem memoriał żąda skasowania instytucji tak zw. „komitetów trzech”, istniejących od szeregu lat, a zajmujących się badaniem skarg mniejszości. — Wreszcie memoriał żąda, aby na przyszłość skargi mniejszości były badane przez samą Radę Ligi narodów za pośrednictwem spe-cjalnego komiteu, składającego się z czterdziestu członków. Rada Ligi miała posiadać prawo pre-kazywania sporów z dziedzinie ochrony mniejszo-ści stałemu międzynarodowemu trybunałowi w Hadze, a w ten sposób skargi te zostałyby usunie-te z pod oceny pod kałem włożenia interesów politycznych i poddane ocenie wyłącznie prawnej.

NOWY SPISEK PRZECIW DYKTATURZE W HISZPANII

Władze hiszpańskie odkryły nowy spiszek na wielką skalę. W Madrycie aresztowano 150 osób, ponieważ zamierzali urządzić zakazaną przez wład-ze uroczystość 1 maja. Sądzi się powszechnie, iż w rzeczywistości szło o spiskowanie o uratowanie bezczadku. Przypuszczenie to zdaje się być tembardziej uzasadnione, że na granicy hiszpań-skiej skoncentrowało się wielu emigrantów politycznych.

TOWARZYSZE! TOWARZYSKI! ROZPOWŚCIECZNAJCIE SWÓJ DZIENNIK!

MICHAŁ ZOSZCZENKO

MADONNA

(Z rosyjskiego przełożyła Halma Pilichowska).

— (Dokończenie)

9 grudnia.

Dziś jakoś się nie spotkałem. Szczęś raz prześle-dzić po Morskiej; ulicy — ani słychu, ani dym-ku, ani łow. Nie spotkałem się, spoiknem tuż. Pieć lat czekałem. Pieć lat żyłem jak świa-ja. A teraz nie mogłym niedość dnia zadzekać? Zaczekałem. To nawet lepiej, że jutro. Jutro mogę z nią pójść do restauracji, lub na ten przykład, do kabaretu. Jutro wszak otrzymam jeszcze różnicę za godzinę nadliczbową... „Mierjodka Pieluchow drug mi odda... A może — nie odda? Odda. Powiem, uważając, że na gwałt trzeba mi forsę. Potrzeba mi, powiem, tej mamej maniny. A przyczyna... he, he... „Chereche la femme”. Chereche la fem-me! Jakże to jednak wspaniale powiedziano! Francuzi je wymyśliłi. Ach, Francuzi, Francuzi! Kulturalni, cywilizowani nać. Kobięte bardzo tam honorują: to u nas tylko kobieta jest jakdy-ty burzą domowa, a tam ten-tego, na palisachach przed nią chodzą, wzdychają do niej... Miłuj.

Rozumie się. Co do miłości, to nie mnie brzą na kawal, nie ufam temu uczuciu, prawdę mówiąc, wapię w nie. Ludzie wyższym wykształceniem, lecy, przywilejem, bogactwem, nie opierają się mi-łości. Powiedza, że miłość rzeczywiście istnieje. Jednak-że, choć miłość istnieje, może nawet jako abstrak-cyjne zjawisko, lecz ja, powiem wam bez ogród-ek, gwałdzę na nią. W ciągu pięciu lat rewolucji na własnej skórze się przekonałem. Jeśli pozytyw-nie skąpe, mizerne pożywienie, to choćby się czelak z najwspanialszą damą, niema mowy o żad-niej miłości, a gdy tylko pożywienie polepsza się, gdy czelak że, naprzykład, ześ z kapusta, albo

Ach, pal mnie ście!... Przysięgałbym, że to księżna... Pst... kończcie. Idzie... strach mnie ogarnia. Nie wiem, o czem z nią mówię. Od pięciu lat nie roz-mawiałem z porządniejszą kobietami.

Katastrofa. Osioł jestem. Ohupi, jak był, jestem. Żrana wrzasta ona, odchodzi i —

— Pieć rubli, — powiada.

— Co? Jak?

— Powiada, — taka cena, *

Sięgam do szuflady. Wymiję pieniądze. Dalej jej. Dopiero potem przypominam sobie, że dałem więcej — sześć. Wnie trzyrubliki. Na schodach tę lafiryndę dopadłem.

— Tam, — powiadam, — jest sześć rubli.

Chichocze.

— Akurat, — powiada, — nie mam nawet reszty. Niech to będzie zaliczka na następny raz.

Osioł jestem osioł, Pieluchem, pieluchem, aż tu jej, orlich zalewa mi się. Odeń! Jutro! Aż śmiech bierze. Paszbyłem siebie dół. Odeń! Jutro! O miłości zaczęłam rozprawiać, wypyttywać za-cząłem.

— Jak się to stało, — powiadam, — że tak od-razu pokochała mnie pani i zwróciła na mnie swą łaskawą uwagę?

A ona na to:

— Ano tak, — powiada, — pokochałam. Widzę, że mężczyzna bez wargów, bez krost, gładki, je-dnym słowem, mężczyzna.

Gładki? Kto? Pana Jezusowego jestem. Balwa! Żeby tak nie a nie nie zauważył?

Im... a gdybym nawet zauważył? To co za różnica?.. Ha, nie dia mnie orle loty...

Tak. Podło jest życie. Nigdy mnie zbytnio nie pociągało. Jest w niem jakaś podłość, jakaś dziw-na podłość! Zauważyć: gdy spada na podłogę kromka chleba, nasmarowana masłem, to bezwąt-plenię pada na masło.

Psiakrew, jaka podłość!

„Ilustrowany Wróg Codzienny“

„Kurjerki” poświęca uroczystości 1 Maja w Krakowie specjalny artykuł! Czyż nie to świadczy — widząc się i wzrost krakowskiej organizacji PPS.

Jako organ dawniej „piasta”, obecnie „czwartej brygady”, spełnia „Kurjerki” swoją misję zwalczania PPS, we właściwy sobie sposób: kłamstwem i potwarzą.

Pochód 1-majowy PPS miał liczyć w Krakowie wedle obliczeń „Blaszkera” 4 do 5 tysięcy uczestników. Kto widział pochód 1-majowy PPS w Krakowie, ten musi przyznać, że — od czasu manifestacji za powszechnym prawem głosowania z r. 1905 — była to w Krakowie największa demonstracja, albowiem w tym roku 1-ego Maja w pochodzie PPS w Krakowie wzięło udział kilkanaście tysięcy robotników.

Dla nas pewna miara ilości uczestników w pochodzie jest ilość czerwonych gwiazdek mających, sprzedawanych przez meżów zaurlania w czasie formowania pochodu, a w tym roku sprzedano w pochodzie ponad 16 tysięcy czerwonych gwiazdek.

Ta cyfra świadczy o liczbie uczestników pochodu 1 Maja i o sile PPS na gruncie krakowskim! Również stale, rozwijała się nasze potężne organizacje, — najlepszym tego dowodem, że podczas, gdy w sprawozdaniu Rady Związków Zawodowych liczba zorganizowanych robotników krakowskich wynosiła z dniem 30 kwietnia 1928 1.600 członków, — z końcem kwietnia 1929 cyfra ta podniosła się do 17.900 zorganizowanych zawodowo robotników w Krakowie.

Kraków był i jest zatem czerwony, — cała klasa robotnicza stała tylko pod sztandarem PPS i to właśnie kole w oczy „czwartej brygady”, że w duchowej stolicy Polski nie udało się rozbić klasy robotniczej! Kraków robotniczy jest jednolity, stoi wiernie przy sztandarcie PPS, stał tryumfują „Blaszkera”!

„Kurjerki” nie jest zadowolony z tego, że pochód miał przebieg spokojny!

Kultura polityczna robotników w Krakowie, świadomość tego, że żyjemy w chwilach ciężkich dla Państwa, dla demokracji i klasy robotniczej, nakazywały robotnikom krakowskim zachować powagę, rozważę i spokój! I dlatego mimo panującego strachu burżuazji robotnicy krakowscy demonstrowali poważnie, okazując, że aczkolwiek są pamiłymi w mieście, umiata zachować spokój, trwoniąc jednak są gotowi każdej chwili do obrony demokracji!

Nie latwiejżeno im było dla nas, jak rzucić wykrzykniki przeciw rządowi, a mimo to nie padli w pochodzie ani jeden tego rodzaju okrzyk, bo kultura polityczna krakowskich robotników nakazywała im stawiać wysoko godność świata robotniczego i hasel socjalistycznej.

„Kurjerki” ma rację, o ile żali się na spokój robotników w Krakowie, — słusznie bowiem mógł przypuszczać, że jego ciagle prowokacje pod adresem robotników krakowskich wyczerpią wszelkie ich cierpliwość.

Niewątpliwie także drukarze krakowscy, którzy potwarzkami i obelgami obrażali „Kurjerki” o osobno rozprawia się z tym „Wrógiem Codziennym”.

Nie możemy pominąć ciekawego momentu z artykułu „Kurjerki”. Jaką wojnę zawała toczyła się między „Kurjerkiem” a przedmianym miastem! Przypuszczając, że robi ją ktoś interesujący przeciw prezydentowi Rollemu. Trzeba być człowiekiem ślepym albo świadomym kłamca, aby twierdzić, że przedmianym miastem w Krakowie umożliwia rozwój socjalistycznej organizacji robotników miejskich! Przecież, przedmianym miastem i burżoi przędziano prowadzi otwarcie walkę z organizacją robotników miejskich, — jak w jednym z dziatów drogowych miejskich wyznaczono wypłatę plac robotników, szczególnie na 1 Maja na godz. 11 zgromadzeniu, aby robotnicy ci nie mogli wstąpić udziału w pochodzie 1 Maja, nie jednak nie pomogło władcom miasta bo robotnicy nie poszli po wypłatę, a świętowali 1 Maja. Siła i świadomość krakowskich robotników miejskich jest większa aniżeli wszędzie stosowane wobec nich prześladowania.

„Kurjerki” widocznie ma osobiste porachunki z tramwajem, bo napada na samą instytucję oraz na robotników tramwajowych, że świętowali 1 Maja. Mimo wszelkie „Kurjerka” tramwaje będą zawsze stały 1 Maja w Czerwonym Krakowie jako symboli siły klasy robotniczej w mieście! Żadne niewolniane „Blaszkera” do niszczenia komunikacyjnej instytucji miejskiej nie odnosi skutku, albowiem także inteligencja krakowska potrafi sprawnie ocenić szkodę jaką praca robotników fizycznie pracujących,

Inteligencja krakowska zdolała sobie już wyrobić zdanie i umie ocenić wartość moralną „Kurjerki”. Dziennik o tak wielkim nakładzie nie ma żadnego znaczenia moralnego w życiu społeczeństwa i politycznym, każdy człowiek, mówiąc o „Kurjerku”, wstydza raniomani, każdy domyśla się, że jak „Kurjerki” o ziemiu lub o kimś pisze — to za tem kryje się jakiś czyś specjalny interes.

„Kurjerki” ustalił swoją „sławę polityczną” — Napięty zwalczał piast, dojąc mu przydomkiem „mały Piast”, a kiedy piast opłacił się mandatai niosąc „Kurjerki” podał do służby do „małego Piasta” dzisiaj równie „beztrosce” służy „sancji”!

Toż samo na terenie miasta! Pamiętamy wniosek posła Mariana Dąbrowskiego w Sejmie o roz-

wiązanie krakowskiej Rady miejskiej... Sad Nalwizany, reaktywuje Radę miejską, tensesm nad odprawę robotce „Kurjerka” przeciw samorządowi krakowskiemu.

Mimo to tensam „Kurjerki” — ma swoje interesa w gminie i korzysta ze szczególnego poparcia pewnych panów, którzy przyznali „Kurjerki” obniżenie taryfy za „biata światła” z elektryczną to bez układy Rady miejskiej, wbrew statutowi. „Kurjerki” płaci 15 groszy za 1 kw. elektryki, podczas gdy niezamowi rezydentnicy placu po 35 groszy za 1 kw. prądu elektrycznego. „Kurjerki” płaci za prad elektryki, które swego czasu zaprojektowano, elektroniwa musiała wleźć w wyjątki: gdyby inny konsument nie zapłacił rachunku na czas, zamknęłoby mu dopływ pradu.

Oto prawdziwa fizjonomia „Wróga Codziennego”. P. K.

Komuniści przeciw socjalistom

Komuniści po zbrodni w Berlinie, gdzie z ich winy padło kilkadziesiąt trupów i setki rannych, usiłowali sprowadzić na robotników dalszą kłóskę: przez wywołanie strajku powszechnego. Trupy i ranni nie wystarczają służbom Moskwy; zamalo widocznie Moskwa tych ofiar, trzeba nowych i większych. Każdy choć trochę odwołany z życia zawodowego i politycznym wie, że ten strajk generalny nie jest niczem innem, jak wznowienie niepotrzebnych i bezsensownych okrucieństw. Przynajmniej sami socjaliści komuniści, którzy nie wykreśli się jeszcze prawa samodzielnego myślenia. Ci ludzie albo jasno świadomości udziału w strajku albo potrafili w inny sposób uchwilić się od udziału. Spotkali ich też za to doraźna kara: wydalenie z partii, mimo że sa to ludzie o wielkiej dla niej zasługach.

Gdy podczas niedawnych wyborów do rad fabrycznych w Niemczech komuniści na rozkaz z Moskwy szli ręką w rękę z nieorganizowanymi przeciw organizacjom socjalistycznym, musiało to wywołać ten skutek, że komuniści sami skazują się na skutki walkach na osamotnienie. To jest zresztą w planie Moskwy, aby nie dać im nie lubi organizacji masowych, tylko „kizniza rewolucyjną” w poszczególnych fabrykach, aby przy ich pomocy przeprowadzić swe zamiary. Wynikiem tej akcji była netylko kłeska, ale przegranie całej walki. Dotychczas komunizm niemiecki ciągle podtrzymywał fikcję, że jest „partią robotniczą”, teraz po klesce berlińskiej, po krwi i ranach nazwę le stracił.

Według i Neukölln nie brał udziału zorganizowani robotnicy; nie były to nawet masie nieorganizowane, którym komunizm posługuja się dla swych celów — to były szumowny, nie mające nic do sprawienia a wiele do zyskania, dowodem rozbiła i splądrowane wystawy sklepowe w dzielnicach, gdzie była ruchliwa.

Jakże są szanse proklamowanego przez komunistów strajku generalnego? W całych Niemczech robotni, nieudacie zroszta, próby wywołania takiego strajku w Hamburgu i w Berlinie. Próby jednak w Berlinie nie zostały zaniechane. Tu i ówde kilkunast robotników, wierząc, że cała klasa robotnicza Niemiec porwie się do walki, poszła na lep hasel strajkowych. W Berlinie samym jest cały szereg fabryk szczególnie metalurgicznych, gdzie większość robotników uważana jest za komunistów, mimo to — jak cała prasa berlińska stwierdza — to właśnie fabryki odmówiły udziału w strajku, ponieważ widzieli, że chce się ich wciągnąć do beznadziejnej walki, bez celu i sensu. Oto szerszość, na budowlanych w Berlinie, na których obecnie pracuje przeszło 25 tysięcy robotników, strajkowało w piątek i sobotę 1340 i to pod naciskiem; przy budowie tramwajów, kolejek, drog drż, na zatrudnionych 15 tysięcy robotników zastrajkowało 1.500 tj. 10% i to głównie dzięki temu, że w dzielnicach, w których roboty te się prowadzi, zniszczone zostały narzędzia i materiały, użyte na barykady. Jedyny sukces odnieli komuniści w dwóch fabrykach papierosów, gdzie pracuje kobiet, ciubaj strajkowało. Tu jednak skłóczyły się na ciubaj, gdyż robotnicy jak jeden miedź pozostali przy pracy, wobec czego i kobiety po paru godzinach do niej powróciły.

Od czwartku partia komunistyczna wywiera nacisk na radców fabrycznych, aby proklamowali strajki. Ci jednak nie słuchają tej komendy, gdyż wiedzą doskonale, iż rozkaz ich nie znalazłby posłuchu u mas. Te masy zaczynają rozumieć, że przywódcom komunistycznym nie walczy z państwem jako takim, ale cała swa siła i menadżieria kierują przeciw socjalistom mającym w swych rękach wła-

dzie. Dla nich obalenie socjalistycznego prezydenta i policji czy socjalistycznego ministra spraw wewnętrznych jest większym „sukcesem rewolucyjnym” aniżeli przeprowadzenie jakichś zadań ekonomicznych. Widać też na każdym kroku, jak przywódcy komunistyczni i ich prasa idą ręką z przywódcami nacjonalistów i ich prasa — obu łączy wspólna nienawiść do socjalistów, którzy nie chcą poddać się komendzie Moskwy, lecz robią własną politykę, zastosowaną do potrzeb swego kraju i jego proletariatu. Za to komuniści się niszczą — przebieżają krwi robotniczej. Tak, tylko robotniczej, gdyż zażenemu z przywódców nie się stało: byli poza frontem.

„Dzień Matki“

Krakowskie Koło Tow. Nauczycieli Szkół Średnich i Wyższych (T. N. S. W.) — wzorem zagranicą, przedewszystkiem Ameryki — przygotowuje wraz z Komitetem Obywatelskim na drugą niedzielę maja br. podniosła uroczystość: „Dzień Matki”!

W dniu tym cały Kraków, bez różnicy wyznaj, narodowości czy stanu, złoży publiczny hołd kościelny Matkom, chce w ten sposób zamianować uczucia wdzięczności i uznania za ich życie pełne poświęcenia, hołdu i samozaparcia siebie.

Dzień ten będzie wielkim świętem. W dniu tym czcić będziemy Kobiety-Matki za ich święta, meńska misja macierzyństwa. Wspominając będziemy Jej małosie umieszczyć na schorowaniu, sprawowaniem obłudu, nad drogiem maleństwu pochylonym; wsmośnaci le delikatne pieszczoty rąk, ciębką pracą utrudzonych, owe dni, spędzone na ustawieniom krajanu siły kolo dzieciaka, które rozpalone skroniami i uszami ciębie chłodziły.

Jakże ciężkiem jest życie Matek-zdrowych robotników, ludu pracującego. Skromne zarobki meły nie pozwalają na dostateczne wyżywienie i utrzymanie młodej rodziny, więc Matka z sercem pełnem niepokoiu musi je zostawić na łasce Boskiej i opiece sąsiadów i imać się uczciwej, siły kolebce wy-czerpującej, pracy zarobkowej. A wszystko to czyni w myśli o dziecach, nadziei i przyszłości Narodu i Społeczeństwa.

O tem jednak znaczeniu Matki, o Jej misji w życiu chowawczej i znaczeniu społecznem Jej pracy dać prawie się nie mówi; przyjmujemy to obojętnie jako rzecz zoczywistą. Z uznaniem więc powiata należy piękna myśl uroczystości „Dnia Matki”, poświęcone rozpamiętywaniu i uznaniu tego przeogromnego trudu włożonego na słabe barki kobiety.

Komitet obywatelski, w skład którego wszedł cały szereg wybitnych osobistości naszego miasta, przygotowuje obszerny i dokładny program uroczystości „Dnia Matki”. Szczegóły podamy niżej.

Łańcuch prasowy Naprzodu

Wezwana przez ohyb. Pijcha składam na fundusz prasowy zł. 5.

Wronowska Wanda (Jasło).
Wezwana przez ohyb. Pijcha składam na fundusz prasowy zł. 5.

Świeżowska Maria (Jasło).

ZAPISUJĄCIE SIĘ NA CZŁONKÓW
TOW. UNIWERSYTETU ROBOTNICZEGO

Z ruchu socjalistycznego

Z WALNEGO ZGROMADZENIA TOWARZYSTWA DOMU ROBOTNICZEGO W KRAKOWIE

Dnia 5 m. odbyło się zwyczajne walne zgromadzenie Towarzystwa Domu Robotniczego w Krakowie pod przewodnictwem tow. Henryka Schmitta przy obecności 38 członków. Po odczycie protokołu z poprzedniego walnego zgromadzenia, który bez dyskusji przyjęto, zarząd w osobach: tow. dr. Bobrowski i Jury złożył sprawozdanie z czynności, kasowe i przedłożył bilans zamknięcia w dniu 31 grudnia 1928 roku. Tow. Schiff i Wegulowski złożyli sprawozdanie z czynności Rady Nadzorczej, oraz złożono sprawozdanie komisji rewizyjnej i odczytano protokoły historyczne. W dyskusji nad sprawozdaniem zabierali głos tow.: Kustowski, Krackowski, Ziffer, dr. Bobrowski, dr. Rosenzweig i inni. Po dyskusji przyjęto sprawozdania i zamknięcie rachunkowe do wiadomości, zatwierdzając tam samemu sporządzone bilans, i uchwalono zarządowi absolutorium. W dyskusji nad podziałem zysków przyjęto wniosek Rady Nadzorczej przelać całego zysku w sumie 76095 złotych do funduszu rezerwowego.

Na zgromadzeniu dokonano wylosowania dwóch członków Rady Nadzorczej, wylosowani zostali tow. posełowie: dr. Marek i Żulawski. Na wniosek Rady Nadzorczej i zarządu uchwalono zmiany artykułów statutu, odnoszących się do Rady Nadzorczej i zarządu. Zmian dokonano w ten sposób, że podniesiono liczbę członków Rady Nadzorczej z siedmiu na dziewięciu i zarząd z dwóch na trzech członków. W dalszym ciągu przeprowadzono uzupełnienie wyborów do Rady Nadzorczej, wylosowani zostali: Ignacy Korowicz, zastępcą została wybrana tow. Zuzanna Wasserbergerowa. Po szczegółowej dyskusji na temat upewnienia przedstawicielstwa Związku zawodowych w Towarzystwie Domu Robotniczego uchwalono wycofanie dotychczasowych deklaracji Związków zawodowych z wymienieniem poszczególnych delegatów, odnoszących się do niniejszego trybunału, prowadzącej deklaracje wystawiane z pełnym brzmieniem tytułu ośmiennego związku, z tem, że każdy związek otrzyma jedną deklarację na całość wpłaconych udziałów, z jednym głosem decydującym. Związki zawodowe, które mają wewnątrz poszczególne sekcje sekcje zawodowe nadszające się autonomicznie, mogą podjąć takie deklaracje, że posiadają sekcję, względnie ile sekcji zakładają, wpłacając udziałów. Udział taki będzie opiewał na zarząd ośmiennego związku. W celu zabezpieczenia interesów Związków zawodowych w Towarzystwie Domu Robotniczego, polecono Radzie Nadzorczej regulować przyjmowanie nowych członków w ten sposób, by Związki zawodowe miały przynajmniej jednego głosu. — Po omówieniu całego szeregu spraw, odnoszących się do propagandy w Związku zawodowych za wpłaconiem udziałów i ewentualnego kłosa Domu Robotniczego — zgromadzenie zakończono.

ZGROMADZENIA PPS W OKRĘGU TARNOWSKIM

Ze zgromadzenia, jakie miały miejsce ostatnimi dniami w tarnowskim okręgu wyborczym wymieniamy kilka. I tak w niedzielę 7 kwietnia w barach dla bezdomnych w Tarnowie odbyło się zgromadzenie, na którym o gospodarce gminnej referował tow. Kasper Ciołkosz i Żarek. Zebrani postanowili wystąpić do powstającej spółdzielni spożywców „Spolem” i poprzeć jej zamierzenia.

Tężo dnia odbył się wiec ludowy w Porębie Spyskowskiej (powiat Brzesko). Referował tow. poseł Ciołkosz. W barach odbyła się dyskusja z udziałem gminnej kierowniczki szkoły, bratki zarządu i BB. Po 4 i półgodzinnym obradach, zebrani wszystkimi głosami przeciw jednemu uchwaliły wyrazić pełne zaufanie tow. posłowi Ciołkoszowi.

We wtorek 9 z. m. odbył się w Gliniku Marjańskim kłós Gorlic ogromny i wspaniały wiec robotniczo-chłopski, na którym przemawiali posłowie tow. Ciołkosz i p. Putek z Wyżolenia. Odniesienie BB znalazło w dyskusji ogólnie potępienie, przedłożono i zostało uchwalone jednomyślnie. Uchwalono również zawiązać w powiecie gorlickim Stowarzyszenie pracowników i przedstawicieli samorządów, a następnie na specjalnej konferencji ustanowiono komitet organizacyjny tego stowarzyszenia.

W piątek 12 z. m. odbył się w sali Sokół w Dąbrowie wiec ludowy. Po referacie tow. Ciołkosza nastąpiła dyskusja, w której p. Joachim, urzędnik pocztowy z Szarawku wyrażał bronić

BB. Nadaremnie, bo zebrani jednomyślnie uchwaliły wyrazić swe pełne zaufanie posłowi PPS.

W środę 24 z. m. w Kamieniu Wielkim (powiat Grybów) na zgromadzeniu robotników i tartacznych tow. Łachczy i Krakowa i poseł Ciołkosz referował o położeniu klasy robotniczej. Postanowiono poraz pierwszy wybrać dzień i mai.

Przegląd gospodarczy

DODATKOWE KONTYNGENTY PRZYWOZOWE Z WŁOCH

Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie zawiadania, iż ministerstwo przemysłu i handlu wyznaczyło na maj i czerwiec br. dodatkowe kontyngenty przywozowe z Włoch dla następujących artykułów: winogrona, owoce sezonowe, orzechy, między, chleb świętojański, kapary, konserwy pomidorowe, konserwy rybne, kwiaty, liście i wyroby z nich, tkaniny bawełniane i wyroby z nich, chleb jednobożny i ośdziejstwo. Firmę importującą wnoszą mogą niewielkimi do Izby handlowej i przemysłowej podać o zezwolenie na przywiez powyższych artykułów.

Ze sportu

WISLA—GARBARNIA 5:2 (3:2). Okazało się, że mierzenie sil na zamłary prawie zawsze zawodzi. Młoda, ambina drużyna Garbarni pragnęła wygrać z doświadczoną i zrównoważoną drużyną Wisły nie licząc się z siłami i umiejętnością. Wprawdzie zaraz w pierwszych minutach udało się Garbarni uzyskać z pięknego strzału kosa pierwszą bramkę, lecz Wisła wnet się konsolidując przeprowadziła szereg pięknych akcji, z których dwuletni zamiennik „Balec” na bramki. Wisła w dalszym ciągu rozwija spokojną i celową grę uzyskując trzeciego gola. Garbarnia strzela z karnego drugiego gola. Nie zraża to czerwonych, którzy nie przestają nadal zagrażać bramce gości. Po pauzie gra staje się monotonijsza. Przewaga Wisły coraz bardziej się uwidacznia. Garbarnia gra nieplanowo, braki pogoni, celowości i spójności, jedynie obrońcy czuwają. Wykorzystuje to Wisła, strzelając czwartą i piątą bramkę uderzając z Kowalskiego i Adamka. Naocli Wisła odnotowała zasłużone zwycięstwo. Sędzią p. dr. Niedziński, wykazał brak umiejętności.

WARTA—JFC 1:1. Niezależny wynik. Przewaga Warty bezwzględna.

LKS—POGON 2:0. Bardzo ładne zwycięstwo LKS.

LEGIA—CRACOVIA 2:0. Cracovia grała ładnie a Legia wygrała. To jest typowy sposób gry biało-czerwonych.

CZARNI—POLONIA 6:3 (2:2). Bardzo ładne zwycięstwo Czarnych.

RKS LEGIA—PODGÓRZE 1:2. Mecz ten wykaż, jak sędzia zdecydować może o klesce lub wygranej. Prawidłowo strzeżonej przez drugiego bramki sędzia p. Neufeld nie uznał rzekomo z powodu pozycji spalonej. Poza tym gra obu drużyn nadzwyczaj fair: prowadzone była żywo i interesując. Pierwszą bramkę strzela Legia przez Szulca, zaraz potem wyrównuje Podgórze ładnym strzałem z Kowalskiego. Tu sam gracz uderzając w niedługo czasu drugą bramkę. Tuż przed pauzą Legia zdobywa drugą bramkę, której sędzia nie uznał. Po pauzie gra jest wyrównana z lekką przewagą Legii, która nie może strzelić bramki. Do przegranej Legii w dużej mierze obok sędziego przyczynił się brak najsilniejszego jej gracza środkowego napastnika Grabki. Sędzia p. Neufeld mógłby silnie zrezygnować z prowadzenia zawodów. Zawody te poprowadził spotkanie rezerwy obu klubów zadowolonym wynikiem 1:1.

WISLA i b.—TARNOWIA 4:1. Do pauzy przewaga Wisły, po pauzie Tarnovia była stroną atakującą.

SPARTA—KORONA 1:0. Zasłużone zwycięstwo Sparty.

OLSA—MAKKABI 3:1. Niespodziewana klęska Makkabi.

CRACOVIA i b.—GARBARNIA i b 1:1.

TRZEBNIA—WAWEL 2:1. Ładne zwycięstwo Trzebni.

KS CZARNI—KS PATRIA 3:2. UNIA—AMATORY 2:1. JUTRZENKA—CZARNOWIEJSKI K. S. 2:1. SOKÓŁ—ZWIERZYŃCZYKI 3:1.

PODZIENIE RSKO odbędzie się dzisiaj o godz. 7:30 przy ul. Balorego 5 parter na lewo. AKADEMICKI KLUB SAMOCHODOWY iacnie z Towarzystwem Bratniej Pomocy Studenów Unii Jagiell. organizuje w Krakowie dla kółek i koleżanek, jak

również osób przez nich wprowadzonych cykl wykładów i ćwiczeń ogólnowzrastających i zakresu budowy, eksploatacji, konserwacji i remontów samochodów. Czas trwania około sześciu tygodni. Cena kursu 40 złotych. Wszelkie zajęcia odbywają się wieczornymi. Po ukończeniu przeszkolenia absolwenci będą poddani egzaminom państwowym na prawo jazdy. Początek nauki około 8 maja. Informacje i zapisy w lokalu Towarzystwa Bratniej Pomocy codziennie do godziny 12 do 13 i od 17 do 18. Możliwość ograniczona.

SKŁADKI

FUNDUSZ PRASOWY „NAPRZODU”. Dr. A. przegryzy zakład zł. 10.
NA BIBLIOTEKE TUR. Tow. Qasior zł. 5'10.

KRONIKA

Wycieczka TUR do Muzeum narodowego w Sukiennicach

We czwartek 9 m. (t. j. w święto) TUR urządza drugą wycieczkę wiosenną, tym razem do Muzeum Narodowego w Sukiennicach. Uczestnicy wycieczki zbiorą się o godz. 10 rano (punktualnie), pod arkadami Sukiennic od strony pomnika Makłowicza, gdzie otrzymają białą wstęgę, poczem udadzą się do głównej sali Muzeum. Prelekcję o Muzeum Narodowym wygłosi w Sukiennicach o godz. 10 pót. Tadeusz Szwercyński. Po prelekcji zwiedzą poszczególne działy Muzeum z objaśnieniami prelegenta.

Towarzystwo i Towarzystwo jawie się liczenie! Bilet uczestniczą 35 groszy.

— o o o —
PŁASZCZE ^{domowe} ^{szkolne} A. BROSS ^{Kraków} ^{Florka 44}

MINISTER POCZT W KRAKOWIE. Minister poczt i telegrafów inż. Ignacy Boerner, podczas pobytu w Krakowie w dniu 7 maja będzie udzielał posłuchów w gmachu dyrekcji poczt przy ulicy Wawelskiej, gdzie od godziny 13 a 15 i 17 a 18. WIEC PROTESTUJĄCYCH PRACOWNIKÓW ZACHMACIOM NIEMIEC NA CAŁOŚĆ GRANIC POLSKI i gwałtem niemieckim w Opolu na artystach opery pocztą z Katowic, odbył się w niedzielę w sali strzeleckiej przy ul. Lubicz. Po przemówieniu kilku mówców uchwalono odpowiednie rezolucje, poczem uczestnicy wiecu udali się w pochodzie przed gmach województwa. Tu wręczono wojewodzie dr. Kwasińskiego uchwalone przez wiec rezolucje, poczem podjęto rozmowy. Część uczestników pochodu udała się na przedmieście, protestując przeciw gwałtom niemieckim. Nastroj wiecu i demonstracyjny pochód były pozytywne.

WSPÓWIEŚCIE DOMU TOW. URZĘDNIKÓW MAGISTRU KRAK. W niedzielę przedpołudniem odbyło się poświęcenie nowowybudowanego domu Towarzystwa urzędników magistratu krakowskiego przy alei Krasińskiego 18. Piękny dom 5-piętrowy z piętna oświetla powstał z rekordową szybkością, gdyż od nabycia przez Towarzystwo parceli od miasta, miało miejsce rozpoczęcie budowy już od września pod dachem i dnia 1 kwietnia oddany został do użytku mieszkańcom. Ogółem obejmuje dom frontony 12 mieszkań, a to 10 trzypokojowych i dwa dwupokojowe. W oficynie znalazły na parterze pomieszczenie czytelnia z salą białową i biuro sekretariatu, a na pierwszym piętrze sala dla zebrania towarzyszy i zabaw z galerią i przyziemiem pokojami. Dochody z domu przeznaczane są na fundację dla niepełnia pomocy potrzebującym członkom Towarzystwa. Uroczystość niedzielną zgalał prezes Towarzystwa, st. radca Kabałski, wyrażając wdzięczność wszystkim instytucjom i osobom, które przyczyniły się do powstania domu. Po poświęceniu przemówił ks. radca Masny, poczem prezydent m. Róle złożył Towarzystwu życzenia dalszego pomysłowego rozwoju. Kończąc swoje przemówienie, ogłosił prezydent. Róle dom za otwartości, poczem zabrał udział w zwiedzeniu gmachu. W uroczystości wzięli udział członkowie Towarzystwa, prezydent m. radca Kabałski, dyrektorzy instytucji i zakładów miejskich, naczelny wydziałowy magistratu oraz przedstawiciele prasy.

MAGISTRAT ZAWIADAMIA WSZYSTKICH POBOROWYCH, którzy stają przed Komisją poborową w czasie poboru br., że bezwarunkowo mają przynieść ze sobą ostatnie świadectwo szkolne, oraz poświadczanie, stwierdzające ich zawód w stanie cywilnym.

WYBORY DO SYNDYKATU DZIENNIKARZY WARSZAWSKICH, odbyły się 5 bm., w których zwyciężył wyznik. Prezsem wybrano redaktora Witolda Gileńskiego, wiceprezami Grzegorzycę i tow. Boskiego, członkami zarządu Augustyńskiego, Czempłowskiego, Frühlina, Poraj-Koźmickiego, Natanson, tow. Nowakowskiego, Pilarza, Polakka, Przysieckiego i Wapniarskiego, do komisji rewizyjnej: Magnulskiego, Lisakowskiego i Lewestana, do sądu koleżeńskiego: sen. tow. Posnera, Koskowskiego i Raczkowskiego.

TRAGEDIA FUNKCJONARZA PAŃSTWO- WEGO. W urzędzie skarbowym w Żamości została wprawioną defraudacją 5000 zł, której doposażony komisarz sekretariora tegoż urzędu Stefan Kiszczon. W toku dochodzenia Kiszczon wydobyl rewolwer i wystrzelał w uśta porażbily się życia. Z treści znalezionych przy nim notatek wynika, że z powodu choroby płuc oraz niskiego wynagrodzenia znajdował się w krytycznych warunkach finansowych i do popelnienia defraudacji zmuszony był koniecznością leczenia się, czego z pobieraniem wynagrodzenia skutecznosci nie mógł.

KRADZIEŻ W KASIE FUNDUSZU BEZROBO- CIA. Do lokalu, w którym mieści się kasa funduszu bezrobocia w Skoczowie włamali się zawodowi kieszkarze i po rozbiści kasy przy pomocy rak i specjalnych przyrządów skradli 6.500 zł. Dotychczas nie natrafiono na ich ślady.

— 0 —

z zagranicy

POLSKI LOT DO AMERYKI. Z Villacoubly donoszą, że lotnicy polscy Kubala i Idzikowski spodziewają się wznówić w Nowym Jorku próbe przelotu Atlantyku z Paryża do Nowego Jorku na aparacie tej samej konstrukcji, co użyty przy pierwszej próbie, z tą jednak różnicą, że model aparatu został znacznie ulepszony i jest wykonany całkowicie z metalu. Zbiorniki samolotu obciążone są na 6500 do 7000 litrów benzyny, wentyle aparatu pozwalają w razie konieczności opuszczać się na morze, na szybkie opróżnienie zbiorników z benzyny, które przekształcone być mogą na dodatkowe pływaki, co zapewni hydroplanowi pewność utrzymania się na morzu. Aparat zaopatrzony jest w radiostację nadawczą i odbiorczą krótkofalową z zasięgiem nadawczym w promieniu 600 km i odbiorczym do 2000 km. Odlot projektowany jest w ciągu maja lub pierwszej połowy września br.

NIEDULA ZAMACH NA CALLESA. W Hermosillo, stolicy stanu Sonora w Meksyku, usłowo dokonano zamachu na meksykańskiego ministra wojny h. przyzycia Callesa. Podczas bicia kielu wydanego na część Callesa pędem miliony człowiek, syn byłego gubernatora stanu Sonora, postąpił parę kroków ku Callesowi tak, jak gdyby go chciał uścisnąć, trzymał jednak przymięt nóż w ręku. Znajdujący się tuż obok officer rozbił napastnika.

CHŁODY WE WŁOSZACH. Niezwykłe chłody i długotrwałe deszcze panują w całym północnych Włoszech. W dolnych Alpach spadły śniegi.

NAJWYŻSZY GMACH ŚWIATA. Wykoczono 5'900 umowy najwyższego budynku świata w Chicago, wybuduje, że będzie się on wznosił na wysokość 1200 stóp, t. j. o 100 stóp więcej niż wybudził wieża Eifla w Paryżu. Plan przewiduje garaż na 1000 samochodów.

TRZESZENIE ZIEMI W PERSJI. Wstrząsy podziemne w Horszanie trwały w dalszym ciągu. Liczba obar dochodzi do 2000.

Z życia robotniczego

STRAJK W PIEKARNI ZWIĄZKOWEJ

W dniu dzisiejszym wybuchł w piekarni związkowej p. Hirscha przy ul. Koletek 19 strajk z powodu nieprzezwyciężenia stawki o 8-godzinny dzień pracy.

Wzywamy wszystkich robotników piekarskich do nieprzystąpienia pracy w tej firmie.

Kartki korespondencyjne z podobną
śp. Tow. JANA ENGLISHA
wzyszy

i sa do nabycia w Administracji „Naprzodu” Kraków, ul. Dunajewskiego 15, C. Sena 20 str., z przesyłką pocztową 25 str. Wysyłka tylko za poprzedniem nadaniem gotówki.

P. Dewey o położeniu gospodarczym Polski

(Telefoniem od korespondenta „Naprzodu”
Warszawa, 6 maja.

W najbliższych dniach ukaze się w druku sprawozdanie doradcy finansowego n. Deweya. Z sprawozdania tego wymiennie najbardziej interesujące ustępy.

Na wstępie p. Dewey stwierdza, że w państwie polskim kapitał inwestycyjny nie istniał prawie, a rząd musiał być faktycznie jedynym kredytorem.

Przechodząc do obecnego stanu gospodarczego Polski p. Dewey stwierdza, że dług państwa w Polsce wynosi 460 miliony dolarów, co daje około 15 dolarów na głowę mieszkańców.

Sysem podatkowy jest zdaniem p. Deweya niezadowolający; niektóre grupy ludności ponoszą nadmierną ciężar ciężarów podatkowych, a szereg poszczególnych podatków wykazuje w praktycznym wykonaniu ustęki. Z punktu widzenia rzadu wynik był korzystny, bo budżety od roku 1926 wykazywały nadwyżkę, jednak gdy zostały zspokojone potrzeby pałace, zachodzi pytanie co do celowości dalszego kontynuowania dotychczasowej polityki skarbowej.

W dalszym ciągu p. Dewey wyraża zaprzetywanie, że rozwój gospodarski publicznego znacznie wyprzedził rozwój przemysłu, handlu i rolnictwa. Przemysłowi i handlowi brak kapitału obrotowego i brak rezerw finansowych.

Następnie stwierdza p. Dewey, że trwałosc zapasu dewiz i złota, mimo ujemności bilansu płatniczego, była możliwa tylko dzięki pożyczkom zagranicznym, które w roku 1928 przyniosły w sumie około 272 milionów 500 tysięcy zł. oraz kró-

telemiowym zobowiązaniom zagranicznym, które po podjęciu należności zagranicznych wyniosły netto około 336 milionów zł. Z tej sumy 259 milionów zł. jest płatnych w okresie 3-miesięcznym lub krótszym i w wypadku całkowitego ich wycofania zapas złota i dewiz zmniejszyłby się do 50% jeżeliby stan banknotów i natychmiastowo płatnych zobowiązań został bez zmiany.

Stan rezerw Banku Polskiego świadczy wyraźnie o słabości pieniądza, nie szarem wykazuje, w jak małym stopniu przemysł i handel były w możności korzystać z rezerwy kredytowej kraju.

Następnie p. Dewey omawia inwestycje państwowe i wypowiada się za ich ograniczeniem.

Interesujący jest również ustęp sprawozdania dotyczący bezrobocia. P. Dewey twierdzi, że istnienie sugestii jakoby ograniczenie inwestycji państwowych przyczyniło się miało do wzrostu bezrobocia. Zdaniem p. Deweya słaby był tak istotnie, gdyż nie zmniejszone równowagę ciężarów państwa. Obciążenie podatków, zdaniem p. Deweya, tak dalece podcina przemysł i t. zw. inicjatywę prywatną, że bezrobocie powstaje. Natomiast znaczne obciążenie podatkowe powoduje, zdaniem p. Deweya depresję gospodarczą i wzrost bezrobocia.

W zakończeniu wypowiada p. Dewey szereg uwag o naszym systemie podatkowym, który jego zdaniem, należy poddać gruntownej rewolucji.

P. DEWEY WYJECHAŁ DO PARYŻA

W dniu dzisiejszym p. Dewey wyjechał do Paryża, aby wziąć udział w radach dotyczących utworzenia centralnego banku ziemskiego i uzyskać w Paryżu pożyczkę na ten cel.

TELEGRAMY

Zjazd prokuratorów

Warszawa, 6 maja (telefon własny „Naprzodu”). Dziś przedpołudniem rozpoczął się w Warszawie zjazd sędziów i prokuratorów sądów powiatowych i sądowniczych zjazd prokuratorów. Zjazd otworzył minister Kar. Obrady potwiera 2-3 dni. W dziedzinie bieżącej udział 8 prokuratorów apelacyjnych i 16 prokuratorów sądów okręgowych.

— 0 —

FINANSOWANIE LOTU POLSKIEGO DO AMERYKI

Warszawa, 6 maja (telefon własny „Naprzodu”). Koszta związane z przygotowaniem lotu transatlantyckim wyniosła milion franków. Konsul polski w Nowym Jorku nadesłał już 640 tysięcy franków, pochodzących ze składek Polaków amerykańskich. Także pozostała suma zbiora Polacy amerykańscy i przesyła na ręce konsula polskiego w Paryżu.

Loty próbne już się rozpoczęły i odbywają się przy użyciu silnika, w który był zaopatrzony samolot „Marszałek Piłsudski” podczas niedawnej lotu transatlantyckiego. Zostanie samolot wyposażony w nowy silnik.

SESJA LIGI NARODÓW

Genewa, 6 maja (PAT). Sekretarz generalny Ligii narodów wyśosował do wszystkich państw członków Ligii pismo obecnego przewodniczącego Rady Ligi Scialoj, zapraszające na 10-tą zwyczajną sesję Zgromadzenia Ligi narodów, która rozpocznie się w Genewie 2 września br.

W BERLINIE SPOKÓJ

Berlin, 6 maja (PAT). W ciągu wczorajszego dnia i nocy panował spokój. Obie dzielnice, objęte rozruchami, w dalszym ciągu są pod silnym nadzorem oddziałów policyjnych. Utrzymane zostały również przepisy policyjne w sprawie zakazywania domów, gaszenia światła itd., niektóre tylko obostrzenia zostały złagodzone. W ciągu ubiegłej nocy dobiegło w niektórych miejscach do wymiany strzałów z poszczególnymi demonstrantami, którzy z użyciem ostrzelali posterunki policyjne. Do większych rozruchów nie doszło. W nocy policyja aresztowała szereg osób, podejrzanych o udział w demonstracjach. M. in. w Neukölln aresztowano szereg kolporterów nielegalnych, wydawców komunistycznych „Rote Front” i „Rote Sturmflamme”, które komunisti rozpowszechniały w miejsce zakazanego organu „Rote Fahne”.

Berlin, 6 maja (PAT). Jak donosi prasa, komunisti zwolali wczoraj zebranie funkcjonariuszów partyjnych celem naradzenia się nad dalszą akcją protestacyjną przeciwko policyi. Na posiedzeniu

tem opracować miało plan wystąpienia w czasie pogrzebu ofiar ostatnich rozruchów z nowymi demonstracjami i proklamowania na dzień pogrzebu strajku generalnego.

GRÓŻBA STRAJKU KOLEJOWEGO W NIEMCZECH

Berlin, 6 maja (PAT). Zarząd naczelny i Rada przybytków Związków zawodowych kolejarzy, oświadczając wczoraj w Lipsku w sprawie zajęcia stanożek kolejowych, odrzucając przez zarząd kolejarzy żądania podwyżki płac, uchwalił rozstrzelanie, upoważniając naczelnie kierownictwo organizacji do porozumienia się z organizacjami poszczególnymi celom proklamowania natychmiastowego strajku. Ostateczna decyzja w tej sprawie będzie obecnie w rękach Zarządów krajowych organizacji zawodowych kolejarzy, które zebrać się mają w ciągu następnego tygodnia na obrady w Berlinie.

WYBORY GMINNE WE FRANCJI

Paryż, 6 maja (PAT). Według danych statystycznych ministerstwa spraw wewnętrznych zna ne sa rezultaty wyborów w 640 okręgach prowincjonalnych na ogólna liczbę 771. W tych Radach municypalnych, co do których rezultaty wyborów są ostateczne, a co do których zaznaczają się wstrząsy, zwyciężyli konserwatyści, przeszło 5 republikanów 61, niezależny 1, republikanowie 65 (zyskali 6 mandatów), radykalów 20 (zyskali 1 mandat), radykalów socjalnych 111 (stracili 3 mandaty), republikanów socjalnych 16 (zyskali 1 mandat), socjalistów 91, komunistów 13 (zyskali 1 mandat). Trzy mandaty pozostają jeszcze pod znakiem zapytania.

Lyon, 6 maja (PAT). Przy teatralnych wyborach municypalnych zwyciężyła lista Herriota.

Nimes, 6 maja (PAT). Odwołani żandarmierzy wysłano ślad do wioski Genesac, gdzie inny wybuch zostały zrobione listy wyborcze porwane na kawałki. Z powodu rozruchów uciecznych dokonano szeregu aresztowań.

WYBUCH W FABRYCE DYNAMITU

Bruska, 6 maja (PAT). Gwałtowny wybuch zniszczył częściowo fabrykę dynamitu Mataque Lagrandu w pobliżu Leodun. Trzej robotnicy zostali zabici. Siła wybuchu rozrzucała szalby żelazne w promieniu 150 metrów. Przyczyną katastrofy nie są znane.

JAPONIA WYCOFUE SIĘ Z CHIN

Pekin, 6 maja (PAT). Z Tsai Nan Fu donoszą, że wojska rzadu nankińskiego objęły w posiadanie 14 fortece, przejmając je od wojsk japońskich. Jest to pierwszy krok decydujący w kierunku zupełnej ewakuacji Szantungu przez wojska japońskie. — Przypuszczają tu, że ewakuacja zostanie całkowicie zakończona do dnia 27 bm.

Z BIBLIOTEKI I CZYTELNI TUR
KORZYSTAĆ POWINI
WSZYSCY ZORGANIZOWANI TOWARZYSZEL

LISTY Z KRAJU

Bobowa, 5 maja.

PO „GALICYJSKICH” WYBORACH

Z powodu licznych nadużyć przy wyborach do Rady gminy w Bobowie, jakie odbyły się w grudniu 1928, obywatiele Bobowej wnieśli protest wyborczy do województwa. Na skutek protestu, zostały zarządzone nowe doładowania. W ten sposób, w jaki starostwo królewskie dochodziło do przeprowadzenia, ludzi arcypoważnie wątpliwości. Nie zostali wcale przesłuchani świadkowie podani w procesie (jak Ignacy Dąbrowski, Władysław Job, Aleksander Tumajski, Mieczysław Hollander i inni), natomiast zezawano do przesłuchania niemal wszystkich świadków ze strony P. Długoszewskiego, komisarza gminy. Świadek podany przez województwo protestu wyborczy, nie pozwolono swobodnie się wypowiedzieć, wolno im było tylko odpowiadać na zapytania, a na dobiek P. Długoszewski był obecny przy przesłuchaniu każdego świadka, aczkolwiek właśnie przeciw niemu protest wyborczy się kieruje. Oczywiście P. Długoszewski prawie zawsze zaprzeczał zeznaniom świadków.

Apelem do województwa w Krakowie, aby nakazać przeprowadzić nowe przesłuchanie wszystkich świadków podanych w procesie wyborczym. Na szczególne zainteresowanie zasługują pełnomocnictwa, na podstawie których głosowano. Pełnomocnictwa te były masowo fałszowane. Sądymy, że województwo będzie się kierować zastrzeżeniem dla prawa i nie ulegnie podstępom „wplywowych” jednostek, które stawiałyby rzekomo do starostwa i województwa z doradami. Wybory gminne, przeprowadzone wśród nadużyć, nie powinny być zatwierdzone!

Związki i zgromadzenia

—o—

ZEBRANIE KIEROWNIKÓW ORGANIZACJI DZIELNICOWYCH odbędzie się we czwartek 9 m. o godzinie 11 przedpołudniem w sali TUR — przy ul. Dunajewskiego 5, III piętro. Uczestniczą o przybycie tow.: Dr. Kuczyński, Kinczke, Dyplak, Dr. Pełchowski, Kustowski, Moszczaka.

Zatheya, Towpazsa, Bociana, Rendla, Mucka, Włacka, Kowalczyk, Grochala, Siwka, Kordysa, Płacka, Borowiczka, Wachala, Szewczyka, Kuska, Paniewicza, Karłowa, Nowakowskiego, Erythysia, Sawickiego, Ziemblińskiego, Dr. Müllera, Schöba, Gwóźdź, Marczynski, Łowickiego, Klinka, Chomyszyna, Kuczer, Sokółkowski Andrzej.

POSIEDZENIE OKR KRAKÓW—MIASTO odbędzie się we środę 8 m. o godzinie 7 wieczorem w sekretariacie OKR przy ul. Dunajewskiego 5, II piętro.

POSIEDZENIE ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU ROBOTNIKÓW PRZEMYSŁU DRZEWNEGO w Krakowie odbędzie się dziś we wtorek punktualnie o godzinie 6 wieczór.

KONFERENCJA ZARZĄDÓW ODZIAŁÓW ROBOTNIKÓW BUDOWLANYCH OKRĘGU KRAKÓW odbędzie się we środę 8 m. o godzinie 6 wieczorem w sali Związków Zawodowych, ul. Dunajewskiego 5, II piętro. Ze względu na ważność spraw prosimy o niezawodne przybycie.

BACZNOŚĆ METALOWYCH! Posiedzenie Zarządu grupy I odbędzie się w piątek 10 m. o godzinie 6:30 wieczorem w lokalu organizacyjnym, ul. Dunajewskiego 5, III piętro. O punktualne przybycie pros!

ZBIERANIE ŁAWNIKÓW I ZASTĘPÓW ŁAWNIKÓW DO SĄDU PRACY I SĄDU OKRĘGOWEGO odbędzie się w piątek 10 m. o godz. 6:30 wieczorem w sali Domu Robotniczego (Dunajewskiego 5 II p.), na którym wygłoszony zostanie referat pt. „Ustawa a umowa”. Uprząsja się wszystkich ławników i zastępów o niezawodne i punktualne przybycie.

WALNE ZGROMADZENIE ZWIĄZKU ZAW. ROBOTNIKÓW SKŁADNICZ. INTENDANTURY NR. 5 W KRAKOWIE odbędzie się 9 m. z porządkiem dziennym: 1) Sprawozdanie przewodniczącego 2) Sprawozdanie kasjera 3) Wybór nowego Zarządu.

ZWIĄZEK ZAWODOWY PRACOWNIKÓW KOLEJOWYCH RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ, KOŁO MIEJSKOWE W TARNOWIE uroczyste w dniu 9 maja uroczysty obchód 10-lecia istnienia ZZK, na którą to uroczystość zaprasza się Koła miejskie ZZK, jak również pokrewne i sympatyczne organizacje. O godzinie 10 delegacja i uczestnicy zbiórki się w domu ZZK na Kolonii Warszawskiej, skąd o godz. 9 wyruszą po-

chodem ulicami miasta do Sokola I, gdzie odbędzie się uroczysta akademii. Popołudniu o godz. 15 (3) odbędzie się wielki festyn wiosenny z tombola na benefit klubu sportowego „Metal” obok Kolonii Warszawskiej.

REPERTUARIUM

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO

Wtorek: „Pigmajon” (gościnny występ p. Aleks. Węgielek).

Środa: „Pigmajon” (gościnny występ p. Aleks. Węgielek).

Czwartek popołudniu: „Krawkowiacy i górale” (cechy żniwne); wieczorem: „Pigmajon” (gościnny występ p. Aleksandra Węgielek).

TEATR REWJOWY „GONG”

Codziennie: Rewia „Dlaczego pan nie nosi brody?”

KINOTEATRY

Bagatela: „Płomień miłości”.

Corso: „Białe ułchy”.

Dom żołnierza: „Można nieznanego żołnierza”.

Struga.

Nowości: „Niepostrzeżony człowiek” (Emil Jannings).

Promień: „Pat i Patachian jako pasażerowie na gale”.

Szuka: „Demon pod maską”.

Ulecha: „Policmajster Tagiewicz” Zapojskiej.

Wanda: „Walka w pręchni”.

Warszawa: „Burza nad Azją”.

RADIO KRAKÓW

Wtorek 7 maja

11:56: Sygnał czasu, hejnał z wieszy Marjaleki, komunikat lotniczo-meteorologiczny. 12:10: Koncert z płyt gramofonowych. 13:00: Komunikat o godzinie 14:30. Komunikat meteorologiczny i gospodarczy. 15:00: Odczyt dla maturzystów. 16:00: Pieśń majowa z wieszy Marjaleki. 16:15: Program dla dzieci. 17:00: Przegląd geograficzno-gospodarczy — wygłosi dr. W. Ormicki, asyst. Uniwersytetu Jagiellońskiego. 17:25: Odczyt: „Historia nauk ekonomicznych w Polsce: Matematyka” — wygłosi prof. Ludwik Wygżyński. 17:35: Koncert z Warszawy. — 18:35: Recytacje poetyckie z Warszawy. 18:50: Rozmowa. 19:10: Komunikaty. 19:20: Dr. Leon Zupnik: „Czy może każdy odkryć z pamięci charakter?” 19:50: Opera z Pomsza, potem PAT i komunikaty z Warszawy.

Zakład techn. dentystyczny
Eugenjusza Pietronia
Kraków, ul. Karmelicka L. 12

Wykonuje wszelkie prace w zakresie dentystyki według najnowszych wytycznych. Godziny przyjęcia od 9-11 i od 3-7, w niedzielę i święta od 12-2.

NA SPATY. 814 NA SPATY.

„FLUDOR”

wyrobów lutowniczych dla celów elektro technicznych i dla radiomistrzów, jak:
Pasta, cyna zmieszana z pastą
kołby elektryczne, szlaczki

poleca:

ELIZA AMEISEN

Kraków, Dunajewskiego 3, tel. 4407

Generalne przedstawicielstwo na Polskę.

Robotnicza Spółdzielnia Spółwyców w Nowym Sączu w likwidacji, wyzwa wierzycieli, aby do 30 od daty ogłoszenia, złożyć swoje pretensje do Zarządzenia na rzecz podplannego likwidatora.

Elizna Ameyson
N. Sącz, ul. Mińska 666.

Paul Schuttenberg, wdowa po śp. Ottonie Schuttenbergu, zechce się zgłosić po odbiór dokumentów z Czechosłowacji — w mojej kancelarii, ul. Dunajewskiego 6 — Dr. Marek Pelchowski.

Notul Zjazdu zgubił księgarską wojewodę, wydaną przez P. K. U. Kraków, która uwalniała.

ZWRACAMY UWAGĘ na rzeczywistą tanie w sklepie „Fajansy” ul. Dunajewskiego 7, gdzie najtaniej kupować: porcelanę, fajansy, szkło, lampy elektryczne i t.p., zaraż koło Domu Robotniczego w Krakowie.

489

ZUPEŁNE WYLECZENIE

Gazeta Polska w Paryżu podaje obszerny artykuł o skuteczności preparatu „KALEFLUD”, udręczającego w chorobach nerwowych, niemych płciowych, artretyzm, reumatyzm, kataru żołądka, kamieni żółciowych i tężyczki. W każdym wypadku każdemu bezpłatnie numer Gazety Polskiej z wyczerpującym regułem o zupełnym wyzdrowieniu zapomocą preparatu „KALEFLUD”.

Niech każdy cierpiący netychmiast napisze kartę lub list w języku polskim z dokładnym adresem do:

MR. A. H. ANDRAL
81, Rue Turbigo, Paris

Powtórzyć adres wysłać i nalepić na kartce lub kopercie. Na kartę należy nalepić znaczek pocztowy 35 gr, na list za 50 gr.

Towarzyszu!
Doba ma 24 godzin

8 godzin pracujesz
8 godzin śpisz
8 godzin masz czasu wolnego!

Jak go zużytkować?

Czytaj w chwilach wolnych od pracy

Książka to najlepszy doradca
Książka to najlepsza rozrywka
Książka to najlepszy przyjaciel
Książka to oświata, a oświata to zwycięstwo klasy robotniczej.

Wpisz się więc czampręde! do BIBLIOTEKI
TUR W KRAKOWIE, DUNAJEWSKIEGO 5.

za 1 zł. miesięcznie dostaniesz 2 książki do siebie i rodzinie.

Unieważniam książeczkę wojewodą na nazwisko Józef Dobrzański, Wieliczka, wydaną przez P. K. U. Bochala.

Agenci
do sprzedaży narzędzi rolniczych na wysoko prężną parokwiny. Zgłoszenia: Zakład rolnicze, Lwów, Błotnica potwora 174. 261

Unieważniam zgubiony dokument zwolnienia na nazwisko Michał Andrzej, Kraków, ul. Grodzka L. 71, obok Wawelnu (końcowy sklep) 1870

Najnowsze materiały na
FIRANKI

polica fabryka firanek Michał WITK, Kraków, ul. Grodzka L. 71, obok Wawelnu (końcowy sklep) 1870

NA SEZON WIOSENNY
POLECA FIRMA

„KONFEKCAJA”

KRAKÓW, FLORIAŃSKA 28.

Wielki wybór ubrań męskich, damskich i dziecięcych z materiałów białych i angielskich, podług najnowszych trendów.

Specjalny dział obuwia męskiego i damskiego, krajowego i zagranicznego.

WIELKI WYBÓR. CENY KONKURSYJNE.

UWAGA NA ADRES.

Zygmunt Rendel

poleca węgiel i koks górnośląski, węgiel dąbrowicki i węgiel z kopali „Bory” oraz drzewo opałowe jodłowe, sosnowe i bukowe

Biuro: Telefony: Składy:
Kraków, Pawła B. 284 i 3611 Zabłocia